

زنان و دختران جامعه مهندم به همین خاطر هم وقتی آسیب‌های اجتماعی در میان آنها رشد کند، باید نگران بود، چراکه این آسیب‌ها نسل آینده کشور را هم با خود درگیر می‌کند. بی‌هیچ تردید بچه‌ها در خانواده بیشترین تأثیر را از مادر می‌گیرند و وقتی مادر خود گرفتار آسیب باشد، گرفتار شدن فرزندان در چرخه آسیب‌های اجتماعی اجتناب‌ناپذیر خواهدبود. حالا آنطور که رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت خیر داده با افزایش ۱۹۰ درصدی مصرف سیگار در زنان و ۱۳۳ درصدی در دختران نوجوان مواجه هستیم؛ رشد قابل‌تأملی که اگر از زاویه روانشناختنی به آن نگاه کنیم با یک نیاز روانی تحت تأثیر مدرنیته و روشنفکری مواجهم و این مسئله را می‌توان در دسته نیاز به هویت‌یابی در بین بزرگان ارزیابی کرد. وقتی ما بحث‌های هویتی اصیل را در زنان و دختران ایرانی زنده نکردیم و آنها ارزش و جایگاه بالای خود را نمی‌دانند و راه هویت‌یابی از مسیر تلاش و کوشش و رسیدن به جایگاه‌هایی را که در شان آنهاست، نمی‌دانند، به هویت‌یابی‌های بدلی روی می‌آورند که رسانه‌ها با ترویج سبک زندگی غربی به آنها القا می‌کنند در این مسیر هم خودشان به شدت آسیب می‌بینند و هم می‌توانند به نسل‌های بعدی آسیب بزنند، چراکه زنان و دختران امروز، مادران فردا هستند و «از دامن زن است که مرد به معراج می‌رود.»

■ ■ ■

جعفر جندقی، رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اشاره به آخرین گزارش‌های سازمان جهانی بهداشت که براساس آن یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون نفر از مردم جهان مصرف‌کننده دخانیات هستند، گفته‌است: «بر اساس نتایج مطالعه ملی عوامل خطر بیماری‌های غیرواکیر، مصرف سیگار توسط زنان ۱۹۰ درصد زیاد شده‌است و شاهد رشد ۱۳۳ درصدی دختران نوجوان سیگاری هستیم.» این آمار گذشته از اینکه به‌لحاظ سلامتی هشداری جدی است، زنگ خطر رشد و گسترش آسیب‌های اجتماعی را هم در جامعه به صدا در آورده‌است. در واقع می‌توان گفت این رشد چشمگیر گرایش به سیگار و مواد کشنده ناشانی از هویت‌یابی نسلی است که به دنبال کم‌کاری‌های صورت گرفته، هویت اصلی و جایگاه بالای خود را به خوبی نمی‌شناسد و بی‌هویت‌یابی به مسیر نادرستی و هویت‌های بدلی ارائه شده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی را پذیرفته و از طریق رفتارهایی همچون سیگار کشیدن سعی در هویت‌یابی و مطرح کردن خود دارد. این در حالی است که عموماً دخترها توانایی ربوی و جسمی کمتری دارند و مصرف دخانیات می‌تواند سلامتی آنها را به شدت

آموزش و پرورش کشور مشکلات متعددی دارد که اگر فکر اساسی یزای حل آنها نشود، روز به روز شرایط بحرانی‌تر از قبل می‌شود. تا جایی که دیگر به مرحله‌ای خواهد رسید که نمی‌توان آن را جبران کرد. روز گذشته وزیر آموزش و پرورش کلید حل مشکلات آموزش و پرورش را درون آن دانست و گفت: «معلم، کلید اصلی تحول است که ما از آن غفلت کردیم.»

■ ■ ■

سال‌هاست که آموزش و پرورش از نداشتن منابع مالی مناسب و کمبود نیروهای توانمند و باتجربه‌ترنج می‌برد. مشکلات معیشتی، رسیدگی نکردن به اعتراضات رتبه‌بندی، تأخیرهای طولانی در پرداخت‌های قانونی، نداشتن برنامه‌های آموزشی و توانمندسازی برای معلمان و مدیران، محسوس نبودن برنامه‌های درسی با تغییرات جامعه، نداشتن انگیزه ادامه تحصیل و ناامیدی از آینده، تأثیرات سوء فضای مجازی بر اخلاقی، رفتار و گفتار دانش‌آموزان، مهاجرت نخبان، دانشجویان و دانش‌آموزان برتر تنها بخش کوچکی از مشکلات امروز آموزش کشور به شمار می‌روند که باید هر چه زودتر فکری برای حل آنها شود. بنابراین ایجاد تغییر و تحول در نظام آموزش و پرورش کشور مان یک ضرورت مهم به حساب می‌آید، اما این تحول از کجا باید آغاز شود؟

■ **نظام آموزشی کشور، حرفی برای گفتن ندارد**

به تازگی علی پورسلیمان، مدیر سایت «صدای معلم» با طرح این پرسش که سه ویژگی مثبت را برای آموزش و پرورش ایران بیان کنید، نوشت: «تاکنون حتی یک نفر هم نتوانسته یک ویژگی مثبت و قابل دفاع را که در برون داده‌ای نظام آموزشی قابل مشاهده و سنجش باشند، بیان کند. البته یکی از مغالطه‌های محسوسم می‌شود و سعی می‌کنند آن را نشانه موفقیت عملکرد و شایعی که توسط مسئولان و مقامات برجسته می‌شود و سعی می‌کنند آن را نشانه موفقیت عملکرد و وضعیت نظام آموزشی معرفی کنند، مثال آوری دانش‌آموزان ایرانی در عرصه‌های مختلف جهانی است؛ اما بر اساس گزارش انجمن بین‌المللی ارزیابی پیشرفت تحصیلی(IEA) که دو آزمون مهم یعنی آزمون تیمز هر چهار سال یکبار و آزمون پرلز را هر ۱۰ سال یکبار برای

هویت‌یابی با دود سه برابر شد

مصرف سیگار در زنان ۱۹۰ درصد و در دختران نوجوان ۱۳۳ درصد افزایش یافت

©مدینه‌زارع | ایسنا

تحت تأثیر قرار دهد و به آنها آسیب جدی وارد کند. با همه این اوصاف مصرف سیگار و دخانیات در بین زنان به راهکاری برای هویت‌یابی در بین همعنوان تبدیل شده‌است.

■ **رشد مصرف سیگار در میان زنان از نگاه جامعه‌شناسی**

محسن نصری، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با «جوان» رشد ۱۳۳ درصدی مصرف سیگار در دختران و ۱۹۰ درصدی آن در بین زنان را اینگونه تحلیل می‌کند: «می‌توان گفت چند عامل در رشد مصرف سیگار در میان زنان و دختران دخیل است؛ نکته اول به لحاظ روانشناسی مسئله دیده‌شدن و ابراز وجود کردن و خود را نشان دادن است. یکی از سبک‌های این خودنمایی در دوره‌های گذشته سیگار کشیدن بود که روشی مخصوص پسرهای جوان به شمار می‌رفت، اما

امروز با تغییر رفتارهای اجتماعی برخی از دختران هم برای دیده‌شدن به سیگار کشیدن روی می‌آورند و فکر می‌کنند با سیگار کشیدن می‌توانند خودشان را بهتر در جامعه ظهور و بروز دهند.» از نگاه این کارشناس نکته دومی که وجود دارد این است که امروز با بحث جنگ رسانه‌ای و جنگ نرم و شناختی، شاهد ترویج سبک زندگی غربی در جامعه هستیم، بر این اساس، نه‌تنها در جامعه ایران نیست که با افزایش

مصرف سیگار در زنان و دختران مواجهم، بلکه اگر شما گزارش‌های اروپا را هم بررسی کنید در کشورهای اروپایی هم همین اتفاق رخ داده‌است. از آنجایی که با قدرت رسانه، سبک زندگی غربی در جامعه رونق پیدا می‌کند با استفاده از ماهواره و شبکه‌های اجتماعی تلفن‌های همراه شاهد آن هستیم که فرهنگ مصرف از رسانه‌های بیگانه به فضای فرهنگی – اجتماعی کشورمان راه یافته و متأسفانه الگوهای آنان که بعضاً همراه کردن سگ و گر به در زندگی با کشیدن سیگار، سبک زندگی در پوشش و حتی مصرف مواد غذایی و آداب و رسوم و امثالهم از زندگی غربی به زندگی ما راه یافته‌است. پس مسئله سبک زندگی غربی هم مطرح می‌شود.

■ **هویت‌یابی در خلأ معرفی هویت ایرانی – اسلامی**

امروز با بحث جنگ رسانه‌ای و جنگ نرم و شناختی، شاهد تر ویج سبک زندگی به مصرف دخانیات در میان زنان و دختران تا کید غربی در جامعه هستیم. بر این اساس نه تنها در جامعه ایران نیست که با افزایش مصرف سیگار در زنان و دختران مواجهم، بلکه اگر شما گزارش‌های اروپا را هم بررسی کنید در کشورهای اروپایی هم همین اتفاق رخ داده‌است

که رسانه‌ها، فرهنگ، ارزش و هنجارهای جوامع دیگر به خصوص جامعه غربی جایگزین ارزش‌های اصیل ایرانی – اسلامی می‌شود، چراکه آنها برای اشاعه فرهنگشان در حال تلاشند. پس می‌توان گفت این سه مجموعه با هم جمع شده و رشد مصرف ناهنجار سیگار را در بین خانم‌ها ایجاد کرده‌است.»

■ **خسارت به نسل آینده**

با توجه به نقش بسیار مهم زنان و دختران در جامعه و تربیت نسل آینده و با عنایت به اینکه در درجه نخست تبعات اجتماعی گرایش زنان و دختران به مصرف سیگار دامنگیر خودشان شده و در درجه بعدی طبعاً فرزندی که ببیند مادرش سیگار می‌کشد، این مسئله برایش عادی‌سازی شده و احتمال گرایش وی به مصرف سیگار یا سایر رفتارهای ناهنجار بیشتر می‌شود. در چنین شرایطی چه راهکارهایی را می‌توان برای مدیریت فضای کنونی پیشنهاد کرد؟ نصری در پاسخ به این سؤال «جوان» اینگونه توضیح می‌دهد: «یکی از راهکارها این است که ما آموزش به زنان و دختران را داشته‌باشیم و با بحث‌های علمی، درباره آثار و تبعات بهداشتی و تبعات منفی مصرف سیگار برای سلامتی خودشان و همچنین فرزندانشان در آینده به آنها آگاهی بدهیم و با بحث و یافته‌های علمی داخلی و خارجی این مسئله برایشان به خوبی تبیین شود که این رفتار در آینده خسارات عظیمی ایجاد می‌کند و می‌تواند عامل

بسیاری از بیماری‌ها و سرطان‌ها باشد.»

نکته دومی که این جامعه‌شناس به آن اشاره می‌کند، این است که در بحث آموزش و تربیت اگر ما بتوانیم هویت اصیل ایرانی – اسلامی و عظمت زن مسلمان ایرانی و افتخاراتی را که خلق کرده‌اند، به خوبی انتقال دهیم، افراد به سمت الگوهای غربی گرایش پیدا نمی‌کنند. چون الگوهای ایرانی خودشان و عظمت‌های ایرانی خودشان در رسانه‌های رسمی کشور ما وجود دارد، این است که مسئله تربیت و فرهنگ و بصیرت و هویت بخشی اسلامی – ایرانی نسبت به نسل جوان به خوبی صورت گرفته‌است و وقتی این فرهنگ‌سازی، فرهنگ‌پذیری و جامعه‌پذیری به خوبی صورت نگیرد، طبیعی است

مشخص من این است که آموزش و پرورش ما در انجمن اولیا و مربیان می‌تواند این شناخت و این بصیرت و راهکار روانشناسی و جامعه‌شناختی تربیتی را به سایر خانواده‌ها، والدین و والدین حوزه می‌تواند نقش بسیار مؤثری باشد. اینکه والدین چه رفتار و چه عملکردی داشته‌باشند و چگونه رفتار کنند، اما متأسفانه برخی از خانواده‌ها از پدر خانواده تا پسر خانواده سیگار مصرف می‌کنند و طبیعی است که چنین رفتاری به دختر خانواده هم منتقل می‌شود. انجمن اولیا و مربیان یکی از مراکز مهمی است که می‌تواند ارزش‌ها و هنجارهای درست را به خوبی به خانواده‌ها انتقال دهد. اگر خانواده توانمند شود، جامعه هم توانمند می‌شود.

امروز با بحث جنگ رسانه‌ای و جنگ نرم و شناختی، شاهد تر ویج سبک زندگی به مصرف دخانیات در میان زنان و دختران تا کید غربی در جامعه هستیم. بر این اساس نه تنها در جامعه ایران نیست که با افزایش مصرف سیگار در زنان و دختران مواجهم، بلکه اگر شما گزارش‌های اروپا را هم بررسی کنید در کشورهای اروپایی هم همین اتفاق رخ داده‌است

چگونگی حل مشکلات آموزش و پرورش در گفت‌وگوی «جوان» با کارشناس آموزشی

نظام آموزشی غیر تحولی آینده رانمی‌سازد

وزیر آموزش و پرورش، معلم را کلید اصلی تحول در آموزش و پرورش دانسته‌است

اما یک کارشناس آموزشی می‌گوید آنهايي که برنامه می‌نویسند و چشم‌انداز ترسیم می‌کنند، باید تحول‌گرا و تحول‌نگر باشند

نکرده‌باشیم به درد نمی‌خورد. اگر معلم برای ایفای نقش جدید خود آماده شده‌باشد، برنامه درسی را مهمی در نظام آموزشی دارد، اما فقط مجری برنامه‌های تعیین شده‌است و به خودی خود نمی‌تواند تحول ایجاد کند.»

مکت‌زاده با تأکید بر اینکه دانش‌آموزان تغییر کردند و زیست‌بوم نیز عوض شده‌است، اظهار می‌دارد: «وقتی معلم، مجری یک نظام آموزشی واپس‌گرا و درجازه باشد، هر چقدر هم از خودش خلاقیت به خرج دهد، نمی‌تواند برای دانش‌آموزان مفید واقع شود. بدتر اینکه وقتی او بخواهد کاری را انجام دهد که به دیدگاه دانش‌آموز دهه ۸۰ یا ۹۰ نزدیک‌شود، مشکلاتی برایش

پایب این هم‌راهی بیش خواهد آمد.»

این کارشناس آموزشی تصریح می‌کند: «سال‌هاست که حرف از تحول در نظام آموزشی کشور زده‌می‌شود و هر وزیری در هر دولتی که سرکار آمده، شعار آن را داده‌است، اما واقعیت ماجرا این است که هیچ کدامشان تاکنون نتوانسته‌اند از عهده این شعار مهم و بزرگ برآیند.»

او به ضعف‌های موجود در آموزش و پرورش اشاره می‌کند و می‌گوید: «نظام آموزشی که هنوز درگیر برطرف کردن و حل مشکلات معیشتی معلم است و از این بابت کاری از دستش برنمی‌آید، خیلی سخت‌است که بخواهد درباره تحول صحبت کند؛ نظام آموزشی که بودجه‌اش به شدت آب‌رفت داشته‌ و بودجه‌اش تناسبی با سیاست‌ها، اهداف و سیستم بهم پیکر آموزش و پرورش ندارد. بهتر است مسئولان مربوطه به جای اینکه شعار بدهند، دنبال راهکار بگردند و نتیجه عملکرد خویشان را نشان دهند.»

مکت‌زاده می‌گوید: «قای صحرائی درست می‌گوید؛ از معلم غفلت شده‌است، چون نتوانسته‌اند نیازهای معیشتی او را برطرف کنند و هیچ‌وقت دنبال این نبوده‌اند که رفاهیاتی را برای معلم در نظر بگیرند که آرامش داشته باشد و بتواند با ذهنی متمرکز به کلاس درس برود. متأسفانه گاهی با سیاست‌های اشتباه، «معلم» را مقابل «دانش‌آموز» و «اولیاء» قرار داده‌اند. واقعا از معلم غفلت شده و ضرر آن را هم نه مسئولان بلکه دانش‌آموزان و جامعه دیده‌اند.»

چه عواملی به رشد رسانه کمک می‌کند؟

رسانه باید از جدابیت‌های هنر گفت‌وگو، مختصرنویسی و گرافیک زیبا بهره ببرد، از مواعی چون خودسانسوری، سانسور دولتی و بی‌توجهی به نیاز و سلیقه مخاطبان دوری گزیند.

غیررسانه‌ای‌ها نباید بر مصدر کار رسانه بنشینند. از اول انقلاب تاکنون نمایندگان مجلس، حدود هزار امتیاز مجوز انتشار روزنامه گرفته‌اند!

دولت‌ها نباید یک ریال به روزنامه‌ها بدهند. بازار رقابت است که باید آنها را اداره کند.

در رسانه باید نوآوری و ارزش‌افزوده وجود داشته‌باشد. همچنان که در دانشگاه‌ها باید اساتیدی باشند که بتوانند روزنامه‌نگاری معاصر جهان را تدریس کنند.

تکلیف ما یا پد یا نقد روشن باشد. اندیشه‌های جدید از دل نقد بیرون می‌آیند. ما چقدر رسانه نقاد داریم؟

همچنین کار رسانه، افشاگری است؛ آیا نهاد‌های ما از افشاگری استقبال می‌کنند؟

فرزاهیی از گفت‌وگوی چندساعته با محمود مختاری… ارزش شنیدن ندارد؟

قضائ

وزیر کشور:

صاحبان ساختمان‌های نایمن به داداستانی معرفی می‌شوند

وزیر کشور گفت: صاحبان ساختمان‌های نایمن اگر در مدت زمان مشخص به دستور ستاد بحران تمکین نکردند به داداستانی معرفی خواهند شد. کشیکه پانزدهم مرداد در زمانی که هنوز ساختمان‌های نایمن منطقه ۱۹ با عملیات تخریب ناموفق جان موطنانمان را نگرفته‌بود، دومین جلسه ستاد ملی پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران کشور برگزار شد.

متولی این جلسه وزارت کشور بود و اگر چه این جلسه پشت درهای بسته برگزار شد با این حال مهم‌ترین دستور این جلسه برنامه‌ریزی‌های کلان برای تهران و سایر کلانشهرها در هنگام بروز زلزله بود.

یکی از مهم‌ترین مصوبات جلسه ستاد ملی بحران کشور، تعیین تکلیف ساختمان‌های نایمن تهران و کلانشهرها بود. یکی از عواملی که هنگام بروز حوادثی همچون زلزله آمار تلفات را به طور ناگهانی بالا می‌برد، وجود ساختمان‌های نایمن است که بسیاری از آنان هم محل کسب یا سکونت هزاران نفر است.

در حاشیه این جلسه، وزیر کشور در پاسخ به این سؤال که آیا اسامی تمامی ساختمان‌های نایمن در تمام کلانشهرها اعلان خواهد شد یا خیر، بر بیان اینکه فعل‌بنای اعلان عمومی اسامی ساختمان‌ها را نداریم، گفت: بنای ما این است که در قدم اول به دستگاه‌های مربوطه که متولی هر یک از این ساختمان‌ها هستند، اعلان شود.

وی با تأکید بر اینکه پیگیری ساختمان‌های نایمن به تهران محدود نخواهد شد، گفت: موضوع ساختمان‌های نایمن به همه کلانشهرها مربوط است. پس از اینکه ارزیابی‌ما در خصوص ساختمان‌های ایمن به اتمام برسد در ابتدا به صاحبان این ساختمان‌ها اعلام خواهد شد؛ برای اینکه ظرف مدت زمانی مشخص اقدام به رفع مشکل ساختمان کنند و اگر در مدت زمانی مشخص به دستور ستاد بحران تمکین نکردند به داداستانی معرفی خواهند شد.

وزیر کشور در خصوص مدت زمانی که صاحبان ساختمان‌های نایمن فرصت دارند، حرفی نزد، اما به نظر می‌رسد در جلسه آتی ستاد ملی پاسخ به بحران کشور، نتیجه ارزیابی تمامی ساختمان‌های نایمن کلانشهرها و فرصتی که صاحبان این ساختمان‌ها برای اصلاح دارند، به صورت عمومی اعلام شود.

خبر کوتاه

■ رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی وزارت آموزش و پرورش، از تهیه بسته‌های ۶۰ ساعته برای توان‌افزایی معلمان، مدیران و نیروهای مدارس غیر دولتی خبر داد.

■ عزاداران و مردان حسینیه‌امام‌حسن مجتبی (ع) با جمع آوری مبالغی در آبان‌ماه عزاداری دهه اول انجام دهد که به دیدگاه نیازمند جرائم مالی غیرعمر را فراهم کردند.

■ مدیر عامل بیمارستان سوانح سوختگی شهید مطهری از درمان نوعی بیماری پوستی ویتیلیگو با روش سلول درماتی در دانشگاه علوم پزشکی ایران خبر داد.

■ معاون وزیر کشور و رئیس سازمان امور اجتماعی کشور گفت: در ایران بیش از ۸۰ هزار تشکیلات مردمی ایجاد شده‌است که از این تعداد ۱۰ هزار تشکل دارای مجوز از وزارت کشور و هزار مورد نیز بین‌المللی هستند.

■ رئیس شورای شهر تهران به ساخت و سازهای غیرقانونی در شهر اشاره کرد و گفت: افرادی که اقدام به ساخت و ساز غیرقانونی می‌کنند، مافیاً هستند و با قاهره و تفنگ می‌آیند.

■ استاد گروه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی نسبت به شنا کردن با لنزهای تماسی هشدار داد و گفت: شنا کردن با لنز طبی با رنگی به هیچ عنوان درست نیست و افراد با این کار را ورود انواع باکتری‌ها به چشم‌ها را باز می‌کنند.

■ مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، از تدارک برای راه‌اندازی خیرگزاری کودک و نوجوان، سینمای دانش‌آموزی و شهر کودک خبر داد.

■ داده‌های اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که میانگین دمای سطح اقیانوس‌های جهان در هفته گذشته رکورد زده و به ۲۰۹۶ درجه سانتیگراد رسیده‌است.

■ سازمان حفاظت محیط‌زیست اعلام کرد در چهار ماه ابتدایی امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته وسعت آتش‌سوزی در مناطق تحت مدیریت این سازمان ۴۹ درصد کاهش داشته و اعتباری حدود ۲۰ میلیارد تومان نیز برای به روز کردن تجهیزات اطفا حریق اختصاص یافته‌است.